

Khi nghệ thuật biểu diễn trở thành sức mạnh mềm quốc gia

08:05 17/02/2026

Năm 2025 đánh dấu sự chuyển mình đáng chú ý của đời sống nghệ thuật biểu diễn Việt Nam. Trong bối cảnh chuyển đổi số lan tỏa mạnh mẽ và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, lĩnh vực này không chỉ gia tăng về quy mô tổ chức, mà còn mở rộng biên độ sáng tạo, nâng cao năng lực công nghệ và từng bước định hình vị thế trong cấu trúc công nghiệp văn hóa quốc gia.

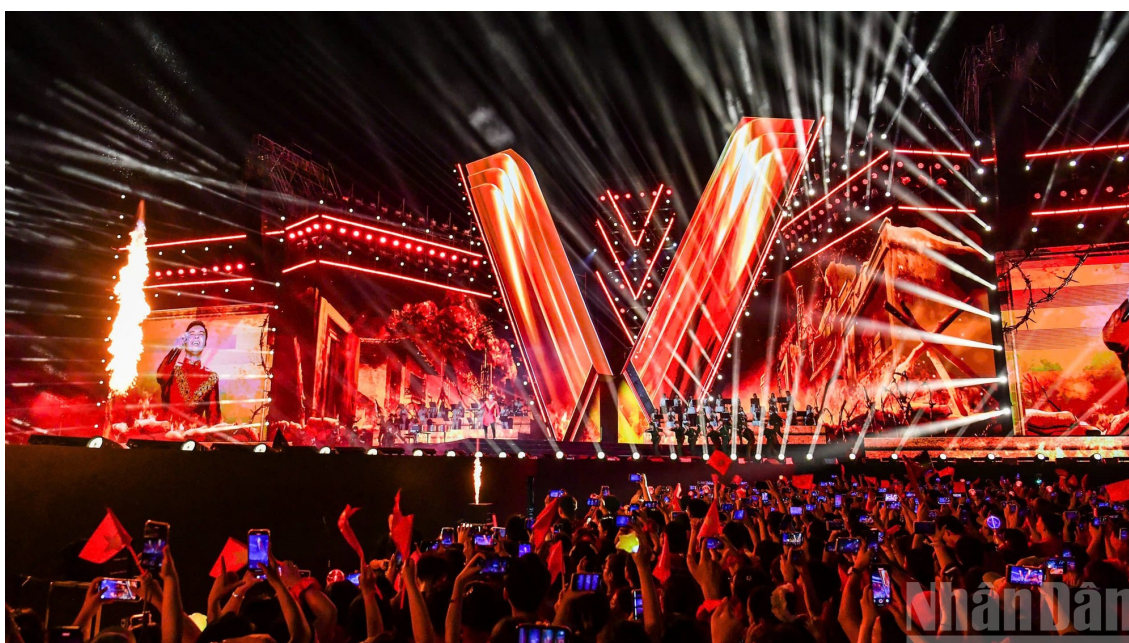
Dòng chảy nghệ thuật năm qua gắn với nhiều dấu mốc lịch sử quan trọng như 50 năm Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước; 80 năm Quốc khánh và 95 năm Ngày thành lập Đảng. Trong không khí trang trọng ấy, những chương trình nghệ thuật quy mô lớn đã trở thành điểm hội tụ cảm xúc cộng đồng. Tại Sân vận động Quốc gia Mỹ Đình, hàng chục nghìn khán giả cùng hòa mình trong các đại nhạc hội như “Tổ quốc trong tim”, “Tự hào là người Việt Nam” hay “80 năm hành trình Độc lập – Tự do”. Không gian sân vận động được ví như một “quảng trường cảm xúc”, nơi âm nhạc, ánh sáng, công nghệ trình chiếu và hiệu ứng sân khấu hiện đại kể lại câu chuyện Việt Nam bằng ngôn ngữ nghệ thuật giàu bản sắc.

Nghệ sĩ Nhân dân Xuân Bắc chia sẻ: Mỗi chương trình không chỉ dừng ở giá trị giải trí, mà còn chuyển tải thông điệp văn hóa, khơi dậy niềm tự hào và ý thức cộng đồng. Từ quảng trường đô thị đến sân khấu vùng núi, hải đảo, nghệ thuật biểu diễn đã trở thành cầu nối giữa truyền thống và hiện đại, giữa ký ức lịch sử và khát vọng phát triển.

Một điểm sáng khác là sự khẳng định của nghệ sĩ Việt trên sân khấu quốc tế. Ca sĩ Tùng Dương được trao International Special Awards tại Music Awards Japan 2025; ca sĩ Đức Phúc được vinh danh tại Intervision Song Contest. Nhiều nghệ sĩ trẻ giành giải tại các liên hoan xiếc, piano, nghệ thuật đương đại, cho thấy sự trưởng thành về chuyên môn và bản lĩnh hội nhập. Ở chiều ngược lại, Việt Nam tiếp tục là điểm đến của các đại nhạc hội quốc tế, củng cố vị thế thị trường biểu diễn sôi động trong khu vực.

Đáng chú ý, sự giao thoa giữa truyền thống và đương đại ngày càng rõ nét. Các nghệ sĩ như Phương Mỹ Chi, Soobin Hoàng Sơn hay Hòa Minzy đã đưa dân ca, xẩm, chèo vào cấu trúc pop, R&B, EDM. Những sản phẩm đạt hàng triệu lượt xem trên nền tảng số chứng minh chất liệu dân tộc vẫn giàu sức sống khi được thể hiện bằng ngôn ngữ thẩm mỹ mới. Công nghệ LED, 3D mapping, âm thanh đa kênh được ứng dụng rộng rãi, mở rộng khả năng biểu đạt và nâng cao trải nghiệm khán giả.

Concert quốc gia “Tổ quốc trong tim”- Báo Nhân Dân tổ chức được cho là một trong những chương trình biểu diễn nghệ thuật ấn tượng, gây được tiếng vang nhất trong năm vừa qua.

Tuy vậy, sự phát triển nhanh cũng đặt ra không ít thách thức. Hạ tầng nhiều nhà hát địa phương xuống cấp, trang thiết bị lạc hậu; phần lớn công nghệ phải

nhập khẩu, làm tăng chi phí tổ chức. Theo Thứ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Tạ Quang Đông, ngành còn thiếu kỹ thuật viên, nhà sản xuất chuyên nghiệp và chuyên gia công nghệ sân khấu. Lực lượng nghệ sĩ trẻ đông đảo nhưng chưa đồng đều, trong khi đào tạo vẫn nặng lý thuyết.

Ở góc độ quản lý, vấn đề kiểm duyệt, bản quyền và tổ chức sự kiện cần tiếp tục hoàn thiện. Giáo sư, Tiến sĩ Từ Thị Loan lưu ý, chuyển đổi số mở ra cơ hội sáng tạo, song cũng tiềm ẩn nguy cơ lệ thuộc công nghệ, làm giảm chiều sâu tư tưởng. Sự phổ biến của video ngắn và thị hiếu giải trí nhanh đòi hỏi định hướng giáo dục thẩm mỹ phù hợp, để nghệ thuật không bị giản lược thành sản phẩm tiêu dùng tức thời.

Nhìn về phía trước, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nhiều lần khẳng định, cần coi nghệ thuật biểu diễn là một ngành công nghiệp sáng tạo, có khả năng đóng góp trực tiếp vào tăng trưởng và quảng bá hình ảnh quốc gia. Hướng đi được xác định là gắn nghệ thuật với du lịch, thời trang, ẩm thực và công nghiệp nội dung số, đồng thời xây dựng hệ sinh thái hợp tác giữa Nhà nước – Nhà trường – Nghệ sĩ – Doanh nghiệp.

Từ những “quảng trường cảm xúc” năm 2025, nghệ thuật biểu diễn Việt Nam đang từng bước chuyển mình thành một trụ cột của công nghiệp văn hóa. Nếu tiếp tục củng cố hạ tầng, nâng cao chất lượng nhân lực và hoàn thiện thể chế, lĩnh vực này không chỉ lan tỏa giá trị tinh thần, mà còn trở thành nguồn lực kinh tế quan trọng, góp phần khẳng định sức mạnh mềm của Việt Nam trên bản đồ văn hóa thế giới.

Nam Sơn (t/h)